

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

VI. De potentia actiua obedientialis respectu actuum vitalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

3 Dicitur etiam solet maxime inter Thomistas causa instrumentalis illa, quæ per aliam concausam altioris ordinis eleuatur ad producendum effectum, quem non potest producere sine alia concausa alterius ordinis. Verbi gratia, intellectus dici solet instrumentum luminis gloriæ supernaturalis, quatenus cum illo concurrat ad visionem supernaturalem producendam, quo sensu phrasia est Thomistarum lumen gloriæ esse totam virtutem ad producendam visionem, & intellectum esse instrumentum. Cum his multum contendendum non est, si concedant visionem effectiue dependere à lumine, & ab intellectu, & ab utroque immediate, & per se: hoc enim admissio quæstio est purè de nomine, an intellectus dicendus sit causa instrumentalis, vel principalis, quæ cum tantum dependeat ex modo loquendi, nulla potest efficaci ratione definiri.

4 Deinde causa instrumentalis non immerito diceretur illa, quæ sine alia concausa per concursum in debitum eleuaretur à Deo modo postea explicando de potentia obedienciali ad producendum effectum, quem naturaliter non potest producere, quia tunc licet effectus dependeret à causa non exigeret illius productionem, & ita potius Deo tribueretur effectus tanquam causæ principali, quam creaturæ, quæ velut instrumentum Dei volentis talem effectum producere concurreret.

5 Alij latius hanc rationem instrumenti, extendunt asseruntque quamlibet causam partialem, quæ cum alia concausa perfectiori effectum producit, dici instrumentum perfectioris concausæ. Sic speciem impressam respectu potentie vitalis, cum qua ad actum concurrat, instrumentum appellant, quia est longè imperfectior potentia vitali. Ab hoc loquendi modo non longè abest D. Thomas, qui asserit phantasma concurrere cum intellectu tanquam illius instrumentum ad speciem impressam producendam, quapropter illum improbare non audeo, assero tamen illum non esse commune, quia cum causa particularis non exceditur ab alia concausa in prædicatis vniuersalioribus, supernaturalis videlicet respectu naturalis, spiritualis respectu materialis eiusdem rationis computatur in ordine ad denominationem instrumenti, vel causæ principalis. Exemplum adductum à Sancto Thoma tantum posset probare de hoc notabili excessu, quia phantasma, vt pote materiale exceditur ab intellectu spirituali in prædicato valde vniuersali spiritualitatis. Lege Patrem Soar. disput. 28. sectione secunda.

PUNCTUM VI.

De potentia actiua obedienciali respectu actuum vitalium.

1 **P**otentia naturalis dicitur comparata illis effectibus, quos potest causare cum concursu generali sibi debito, vel præcisè sumpta, vel quatenus coniuncta cum aliis comprincipiis, quæ naturaliter illi possunt adiungi. Potentia obediencialis dicitur virtus causatiua in ordine ad effectus, quos non potest producere per concursum debitorum potentie secundum se, neque illi cum aliis comprincipiis, quæ naturaliter illi possunt coniungi, exempli gratia. Potentia ignis ad calorem producendum, & intellectus animæ ad intellectionem, naturales dicuntur, quia igni debetur concursus ad calorem producendum in se, quocumque alio modo, & in passo supposita applicatione, quæ naturaliter potest contingere, & animæ intellectus licet secundum se sumpta absque omni specie non debeatur concursus ad cognitionem, illi tamen debetur supposita specie impressa, quæ naturaliter illi potest adiungi. Potentia, quam habet anima ad actum amoris Dei fidei diuinæ, & visionis intuitiue circa Deum obediencialis est, quia animæ secundum se sumpta, neque quatenus coniuncta cum alio comprincipio, quod illi potest naturaliter coniungi non debetur concursus ad hos actus, sed tantum quatenus coniuncta cum habitibus supernaturalibus animæ indebitis, quos ipsa naturaliter consequi non poterit.

2 Potentia obediencialis dicitur quatenus concurrat ad hos actus, quibus illi non debetur concursus, nisi quatenus coniuncta cum principijs indebitis, & altioris ordinis, quia secundum effectus, quos hac ratione producit, cum ipsa illorum productionem quatenus ex se non intendat, sed determinata à Deo immediate vel medio principio altioris ordinis, quod Deus infundit potentie, obedire di-

citur creatori, quatenus subditur illius determinationi circa effectum, quem ipsa non intendebat. Dicitur potentia hæc eleuari ad actus producendos, in ordine ad quos obediencialis dicitur, quia per comprincipium illi præstitum, vel speciale omnipotentie assistentiam ad concursum indebitum constituitur iam magis potens in actu primo, quam erat antea ad effectus alterius ordinis, & quasi effertur & extollitur ad actum primum circa hos effectus, ac proinde eleuari nihil aliud est, quam virtute extrinseca sursum tolli.

Intellectum & voluntatem eleuari ad actus supernaturales conducentes ad nostram iustificationem efficiendos, Catholicum est, quod absque temeritate, negabit nemo. Extant de hac re plurima testimonia Scripturæ, & Patrum quibus dicitur liberum hominis arbitrium cooperari gratiæ Dei, & quæ hominibus hæc opera suadent, quæ suasionibus inutiles essent, si homines nihil in hos actus efficerent. Videri possunt de hac re Bellarm. lib. 6. de gratia & libero arbitrio. Vega in Trid. lib. 6. cap. 2.

Potentiam passiuam animæ intrinsecè naturalem eleuari ad actus supernaturales certum est apud omnes, quia si actus dispositiones alias requirerent ex parte passivæ, de his inquirerem an essent naturales an supernaturales: si supernaturales, iam potentia passiva eleuaretur ad formam supernaturalem disponentem ad alios actus supernaturales recipiendos: si naturales, potentia passiva intrinsecè naturalis nulla dispositione supernaturali præmissa reciperet actus supernaturales, ac proinde immediate ad illorum receptionem eleuaretur, quia per aliquid naturale eleuari non posset. Potentiam actiuam animæ eleuari ad eisdem actus producendos tenet communis sententia Theologorum. Ita tenent quatuor primæ nostræ Societatis fulgentissima lumina P. Mol. 1. part. q. 12. art. 5. disp. 2. §. *Quidquid autem sit*. P. Valquez 1. part. disput. 43. cap. 4. num. 1. & 12. vbi oppositam improbabilem censet, & disput. 12. §. 6. §. P. Soar. 1. part. lib. 2. de visione Dei cap. 9. n. 13. & cap. 10. num. 8. & sæpè alibi. P. Val. 1. part. disp. 1. q. 12. quos nullo dempto sequuti sunt omnes Doctores nostræ Societatis, quorum longum syllabum inuenies apud Ripal. tract. de super. disp. 30. sect. 2. In oppositam sententiam eunt Thomistæ negantes immediatam actiuitatem animæ etiam inadæquatam respectu actuum supernaturalium, quam totam tribuunt habitibus supernaturalibus, quos dicunt concurrere tanquam totam virtutem, media qua anima operatur, sicut multi potentias superadditas admittunt, qui totum concursum deferunt intellectui respectu intellectionis naturalis, ita vt anima immediate non concurrat ad illum; ita nonnulli Thomistæ totum influxum actiuum in actus supernaturales habitibus supernaturalibus tribuunt, asseruntque hos concurrere ad actus, non solum vt spirituales, sed vt vitales, quia concurrunt loco animæ tanquam potentiam supernaturalem illi infusam. Huius sententiæ primus inuentor fuit Sotus in 4. dist. 49. quæst. 4. art. 2. quem sequuti sunt Aladeaux. disput. 64. concl. 2. & disp. 35. art. 3. Cabr. 1. in 3. part. quæst. 1. art. 2. disp. 4. §. 1. Maior. 1. part. quæst. 12. art. 5. contr. 2. §. *Tertio aduertendum*. Hos voce tenus sequuntur alij plurimi Thomistæ asserentes habitibus supernaturales concurrere ad actus tanquam totam virtutem illorum, qui postea concedunt intellectum, & voluntatem immediate effectiue attingere hos actus non tanquam virtutem, sed tanquam instrumentum ad illos: horum vidi plurimos publicis disputationibus, ita sententiam suam interpretantes, cum quibus multum non esse contendendum non ui punct. præcedenti num. 3. Refertur etiam tertia sententia asserentium potentias naturales vitales effectiue concurrere ad vitalitatem actuum non verò ad illorum supernaturalitatem.

Primo loco reicienda sententia, quæ asserit potentias vitales concurrere ad vitalitatem actuum, & non ad supernaturalitatem illorum, Contra quam sic insurgo. Vitalitas, & spiritualitas actus amoris Dei, verbi gratia, non distinguuntur inter se: ergo implicat produci vitalitatem huius actus ab hac causa, quin supernaturalitas producat ab eadem causa, & ex vi eiusdem actionis, aliàs eadem entitas produceretur, & non produceretur ab hac causa, & produceretur, & non produceretur ex vi eiusdem actionis. Secundò habitus, & potentia vel influnt in actum per eundem influxum, vel per diuersum per eundem influxum: ergo totum id, quod attingit ille influxus dependet ab vtraque causa, à quo procedit influxus: sed influxus attingit

attingit vitalitatem, & supernaturalitatem: ergo vitalitas, & supernaturalitas procedunt indiuisibiliter ab vtraque causa, siquidem procedunt per influxum indiuisibiliter ab vtraque procedentem. Si causæ influunt per influxum realiter distinctos, vel influxus respiciunt eundem terminum, vel diuersum: si eundem, idem terminus, qui dependet à potentia dependebit ab habitu, & è contra: si diuersum videlicet influxus potentia vitalitatem, & influxus habitus supernaturalitatem, sequitur potentiam non eleuari per habitum ad effectum, quem producit, siquidem ad producendam vitalitatem distinctam à supernaturalitate non indigebat habitu, neque habitus aliquo modo in illam influit, sed tantum in suam supernaturalitatem. Mirro paradoxum esse defendere in actu reperi supernaturalitatem, & vitalitatem tenentem se ex parte effectus distinctas realiter, quod nullus hucusque commentus est.

Retentâ ergo omnium Doctorum sententiâ, quæ in actu non distinguit realiter supernaturalitatem, & vitalitatem, tenentem se ex parte termini, dicendum implicari produci à diuersis causis hæc prædicata, & vnum non dependere à causa, à qua dependet aliud, & ex vi vtriusque causalitatis, sicuti implicat produci ab hac causa ex vi huius causalitatis rationale, quin ab eadem causa, & ex vi eiusdem causalitatis producat animal. Argumentum suprapositum de duabus contradictoriis, quæ darentur, si ex duobus identificatis vnum produceretur ab hac causa, & non aliud, latè prosequar in Metaphysic. respectu cognitionis realis, quam defendendo non posse attingere vnum prædicatum, quin attingat omnia cum ipso realiter identificata.

Tenenda est sententia, quam defendunt nostræ Societatis Doctores asserentes potentiam vitalem physicè immediatè attingere totum actum supernaturalem. Attingere effectiue omnia identificata cum actu, si aliquid illius effectiue tangit, probatur esse iam contra tertiam sententiam. Probo modò contra secundam potentiam vitalem immediatè attingere actum. Efficacissimè probatur nostra sententia ex Trid. sess. 6. cap. 5. vbi aduersus Luterum & Caluin. sic statuit: hominem gratiæ excitanti, atque adiuuanti liberè assentiendo, & cooperando disponi: verba sunt Concilij: Per eius excitantem, atque adiuuantem gratiam ad conuertendum se ad ipsorum iustificationem, eisdem gratiæ liberè assentiendo, & cooperando disponantur, ita ut tangente Deo cor hominis per Spiritus sancti illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agat inspirationem illam recipiens. Vbi expendendum est illud, cooperando disponi, vbi cooperatio simul cum Deo operante tribuitur homini: ergo homo ex mente Concilij operatur; aliàs non posset dici operari simul cum Deo. Secundò homo excitatur per Spiritus sancti illuminationem: ergo excitatur ad operandum, ad quid enim esset excitandus homo si non operaretur? ergo operatur homo, & non solum habitus illi infusus. Eandem veritatem clarius exprestit idem Concil. Can. 4. Si quis dixerit (verba sunt Concilij) liberum hominis arbitrium à Deo motum, & excitatum nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quo ad obtinendam iustificationis gratiam se disponat, ac præparet; neque possit dissentire si velit, sed veluti inanimè quoddam nihil omnino agere, meretque passivè se habere, anathema sit. Quibus verbis expressè definit Concil. liberum arbitrium non se habere passivè, sed agere: ergo operatur, influit actiue: ergo non solum influit habitus, quia habitus infusus non est liberum arbitrium, & quia si hic tantum operaretur voluntas purè passivè se haberet, quia respectu habitus infusi tantum se habet passivè, physicè enim in illum non influit, & si in actus ab hoc procedentes non influeret actiue, neque immediatè, neque mediis habitibus aliquid efficeret, id enim quod habitus non producit, non potest dici mediis aliis producere effectus, qui tantum ab habitibus efficienter procedunt.

Rationibus purè Philosophicis eadem veritas efficacissimè euincitur. Prima sit: actus supernaturalis intellectus, & volitionis est vitalis: ergo procedit à principio vitali: ergo procedit à potentia vitali: ergo non solum procedit ab habitu, qui vitalis non est. Respondet Thomista: actum vitalem debere dependere à vita proximè vel remotè, & ita actum supernaturalem vitalem procedere à vita medio habitu. Contrâ: prædicatum vitalis relucens in effectu debet esse in causa, à qua proximè recipit esse:

ergo actus vitalis debet dependere à principio proximè & immediatè in se ipso vitali. Antecedens constabit ex dicendis Contr. 2. de anima Punct. 2. De conceptu actus vitalis, & ex multis capitibus efficacissimè probatur: omnis causa proxima adæquata dat effectui totum esse, quod habet: ergo debet continere illud per se formaliter, vel eminenter: ergo principium proximum actus vitalitatis debet continere vitalitatem actus formaliter, aut eminenter: sed non continet illam formaliter, quia non est vita in actu secundo, sicut est actus; non eminenter, quia non est vita in actu primo: ergo non potest esse principium adæquatè productiuum illius. Secundò demum habitum posse adæquatè actum vitalem producere: natura non diceretur producere habitum medio habitu, quia natura non producit habitum, neque actionem vitalem exerceat quatenus produceret habitum, quia actio, ex vi cuius producit habitus vitalis non est.

Eadem conclusio ex libertate voluntatis ad actum supernaturalem manifestè ostenditur. Actus supernaturalis amoris Dei est liber respectu voluntatis: ergo voluntas se determinat ad talem actum: ergo voluntas efficienter illum producit, nequit enim determinatio ad actum, neque libertas ad illum subsistere, neque dari determinatio ad actum liberum in actu secundo sine influxu actiui ex parte principij liberi & liberè se determinantis, ut latè probabo Controuers. II. de anima, Punct. 2. vbi de natura principij liberi disputabo. Dices habitum esse principium proximè, & formaliter indifferens: & naturam radicaliter, & remotè. Contrâ: ergo tota libertas proximè, & formaliter conuenit habitui, & non animæ neque volitioni: ergo ratio formalis liberi arbitrij respectu actuum supernaturalium conuenit habitui, & habitus primariò & formaliter est liber, & voluntas si aliquo modo est libera tantum est radicaliter & remotè libertate deriuata ex illa, quam formaliter exercet habitus: ergo voluntati non primariò & per se, sed deriuatiue ratione habitus conuenit libertas: ergo voluntas ut distincta ab habitu non esset potentia libera respectu actuum supernaturalium, quod sine temeritate nullus concedet. Demum ratione habitus non posse dici voluntatem esse liberam probandum est rationibus, quibus ostendam animam non posse dici liberam, neque esse dignam odio, vel amore per libertatem, quam tantum exercet potentia superaddita, ex quo capite probabo adhuc admissâ potentia volitiua superadditâ, animam immediatè ad volitiones liberas effectiue concurrere. Quod si anima non potest dici libera mediâ potentia illi innata & propria illius, neque libera dici poterit medio habitu quem ipsa non producit, neque illi naturaliter inest. Vide quæ de hac re scribo Controuersia tertia, de anima, puncto primo.

Item habitum non posse primariò determinare existentiam actus, neque indifferentiam illius determinare probabo. Habitus charitatis non est principium cognoscituum sed determinatio ad actum indifferentem in causa non potest procedere à principio non cognoscitui: ergo non potest procedere ab habitu. Probo minorem: determinatio effectus, quæ non est per modum naturæ debet esse per propositionem obiecti, in quo appareat ratio inclinans ad hanc determinationem, & ab eadem remouens, ex vi cuius propositionis principium se determinaturum constituatur potens se cum indifferentia determinare: ergo principium, cui non potest obiectum proponi per cognitionem, non potest constitui potens se cum indifferentia determinare: ergo principium non cognoscens non potest se determinare. Vigebat hanc rationem Controuers. 3. De anima punct. 1. Vbi probabo principium actiue influens in amorem liberum debere esse formaliter cognoscens, ex principio probabo adhuc admissis potentiis superadditis animam immediatè præstituram concursum ad actus intellectus & voluntatis, qui debent procedere ab vno principio effectiui communi, quod non contingeret si tantum effectiue ab habitibus producerentur, quia habitus infusi ad actus voluntatis & ad actus intellectus distinctionem realem sortiuntur.

Obiicit Thomista: Potentia volitiua siue distincta ab anima siue cum illa identificata est entitas naturalis & naturalis virtus, sed virtute naturali non possunt fieri actus supernaturales: ergo non possunt procedere actiue à potentia volitiua. Concedo maiorem, & distinguo minorem: virtute naturali non adiuta habitu supernaturali, & auxiliâ

auxilio gratiæ supernaturalis non possunt fieri actus supernaturales, concedo minorem: adiutū habitū supernaturalem, & auxilio gratiæ, nego minorem: ergo actus supernaturales non possunt produci à potentia volitiva, distinguo consequens: tanquam à principio adæquato, concedo consequentiam: tanquam à principio inadæquato adiuto habitu supernaturali, & auxilio gratiæ indebito, nego consequentiam.

12 Obiicies secundò. Omne principium inadæquatum & parziale exigit aliud comprincipium, quo indiget ad operandum: ergo si voluntas esset principium parziale actū supernaturalem, exigeret aliud comprincipiū, videlicet habitū: ergo habitus supernaturalis illi esset debitus, quod est absurdum. Antecedens probant, quia omne principium parziale essentialiter ordinatur ad aliud comprincipium, sicut omnis pars ordinatur ad aliam partem. Nego primum antecedens, vel illud distinguo, ut omnem æquocationem occasionem adimam Thomistis. Omne principium inadæquatum ex suppositione, quod sit operaturū exigit aliud comprincipium, sine quo operari non potest, concedo. Omne principium inadæquatum ex se absolute exigit aliud comprincipiū, nego antecedens, principium enim, quod obediens dicimus est inadæquatum, & non exigit aliud comprincipiū, quia illi secundum se debitum non est, & licet ex suppositione, quod esset operaturum, illud debebat operari, cum illi principio inadæquato ex se non debeatur operatio, non illi debetur habitus ad operationem requisitus. Ad confirmationem Respondeo non omne principium parziale ordinari ad aliud comprincipium parziale, neque omnem partem ordinari ad aliam partem tanquam aliquid debitum, & connexum cum parte, seu comprincipio, quod à Thomista extorquebo necessarium hac ratione. In omni opinione voluntas informata habitu charitatis, seu anima informata gratia constituit totum quoddam concretum accidentale constans ex subiecto, quod est anima tanquam ex parte materiali, & ex gratia tanquam ex parte formali, & anima est compars gratiæ in ordine ad hoc totum concretum gratum, nihilominus anima secundum se non debetur gratia: ergo non cuilibet parti cuiusvis totius debita est alia compars ad componendum totum. Dices hoc concretum gratum constitutum ex anima, & gratia esse totum quiddam accidentale, ac proinde partes inter se non esse connexas, neque vnam habere connexionem cum alia. Rectè quidem eodem modo Resp. totum illud principium adæquatum similiter esse totum quoddam accidentale, & ita illius partes non esse connexas. Dices secundò animam, quæ est pars huius concreti gratum, non exigere cōpartem necessariam ad hoc concretum gratum cōstituendum, quia potest cum alia comparte aliud concretum accidentale constituere. Resp. eadem ratione potentiam volitivam nō exigere comprincipium inadæquatum requisitum ad constituendum principium adæquatum actus charitatis, quia eadem potentia potest cum alio comprincipio naturali componere aliud principium naturale adæquatum ad alium actum naturalem producendum.

13 Obiic. tertio. Si actus procederet ab habitu supernaturali, & à potentia naturali, euaderet naturalis, quia effectus sequitur debiliorem partem principij, vel saltem actus minus haberet supernaturalitatis, quam habitus, quia habitus procederet à principio adæquato supernaturali, & actus tantum à principio partim naturali, partim supernaturali. Respondeo prædicatum supernaturalitatis in aliqua entitate non accipere magis, nec minus, ac proinde non posse vnam entitatem esse magis supernaturalem alia supernaturali: posseque simpliciter supernaturalem esse ex principio inadæquato supernaturali, quod sufficiens est ad effectum supernaturalem producendum, sicuti principium inadæquatum spirituale cum alio principio inadæquato materiali potest effectum simpliciter spirituales producere, ut patet secundum Thomistarum opinionem in intellectu agente simul cum phantasmate producente speciem impressam intellectus simpliciter spirituales procedentem à principio inadæquato spirituali, & ab alio inadæquato materiali, videlicet phantasmate.

* * *

PUNCTUM VII.

An qualibet creatura habeat potentiam obediensalem actum ad omnes effectus.

S. I.

Aliorum sententiis propositis nonnulla premitantur.

C Viliber creatura inesse potentiam obediensalem ad quemlibet effectum quantumvis perfectum per actionemeductivam producendum, si ad illius productionem eleuetur à Deo, Defendunt plures, & grauissimi Doctores ex nostris & ex externis. Ex nostris P. Suarez in 3. part. disp. 3. sect. 5. & tract. 3. disp. 9. sect. 1. & 2. & apud Ripald. tom. 3. de supern. disp. 40. sect. 2. P. Molina, P. Val. P. Did. Ruiz, P. Arrub. P. Gran. P. Ioan. Præposit. P. Alba. P. Tan. P. Henr. P. Becan. P. Sair. quos sequitur idem Ripal. & P. Hurt. disp. 9. sect. 1. 4. subsect. 2. & P. Arriag. disp. 11. sect. 4. Ex externis Palud. Capr. Harv. Ferrar. Caiet. Sor. Aluarr. Nauarr. Ledesm. Nazar. Aluelda & alij plurimi.

Oppositam sententiam defendunt ex nostris P. Vasquez 1. part. disp. 176. c. 3. & 3. part. disp. 57. cap. 5. & disp. 131. c. 3. P. Ragusa tom. 1. in 3. p. disp. 9. n. 11. P. Conink. 3. p. q. 62. art. 4. dub. vnic. P. Alarcon tract. 6. de Angel. disp. 9. cap. 2. P. Galpar Hurtad. tom. de Incarn. disp. 9. diff. 4. & alij plurimi sapientissimi recentiores.

Statuo primò pro quaestione decisione id, quod propugnatores potentie obediensalis etiam ad suam sententiam supponunt, in creatura eleuanda ad effectum producendum debere reperiri quamdam virtutem innatam & inchoatam, quam sect. 5. citatā ad finem, remotam vocauit P. Suarez. non quia immediatè ad effectum non concurrat, sed quia non est simpliciter proximè potens, neque in actu primo ad effectum producendum: Rationem huius eleganter tetigit P. Vasquez disp. 176. citatā n. 9. vbi sic argumentatur. Quando res assumitur à Deo ut instrumentum ad alium effectum producendum, non tantum est oido efficientis & effecti inter effectum ipsum, & causam principalem: sed etiam inter effectum & instrumentum ipsum, quia effectus non tantum exit à causa principali, sed re ipsa exit à causa per instrumentum, & instrumentum re ipsa agit id, quod non agebat antequam eleuaretur, ex quo inferitur manifestè in re ipsa eleuata, quam multi vocant instrumentum principij eleuantis iuxta quorum phrasim loquutus est Vasq. debere esse virtutem innatam, & inchoatam ad talem effectum, ut ex illa immediatè & non tantum ex principio eleuante oriatur effectus, quia id quod per se & immediatè formaliter attingit actionem per se immediatè & formaliter debet habere virtutem intrinsecam attingendi actionem, saltem tanquam principium inadæquatum illius. Ita expressè Suarez. disp. 31. citatā, sect. 6. in fine, & Ripal. disputat. 41. sect. 6. num. 4. vbi seipsum refert sect. 3. eiusdem disputationis, & disp. 4. sect. 2. & eadem ratione existimo teneri philosophari omnes quamcumque sententiam tenentes, & ob hanc rationem fassus est Arriag. posse dari, & forsan esse creaturam aliquam quæ ex defectu huius virtutis inchoatæ, & inadæquate non possit eleuari à Deo ad producendum effectum ad quem ex natura sua hanc inchoatam virtutem non habeat.

Suppono secundò, creaturam non habentem virtutem inchoatam, & intrinsecè & per suam entitatem non potentem inadæquate, & remotè in sensu, quo Suarez. potentiam hanc remotam vocauit, quem exposui n. 3. non posse eleuari à Deo ad effectum producendum ad quem virtutem hanc non habet, & creaturam omnem habentem hanc virtutem posse à Deo eleuari ad producendum omnem effectum, respectu cuius habet hanc virtutem inchoatam. Prima pars huius asserti inferitur euidenter ex illo quod primò supposui, & probauit, quia si requiritur potestas inchoata, & innata ut deus possit eleuare creaturam, rectè inferitur non posse eleuare creaturam non habentem hanc virtutem inchoatam. Secundum Doctores oppositæ sententiæ grato animo admittunt, quæ faciliè probari potest. Deus absque vlla causa creata potest producere omnem effectum in se non repugnantem, qui per suam entitatem essentialiter non dependet ab aliqua causa, sicuti actus intentionales vitales: ergo poterit eundem producere cum causa habente aliquā inchoatā, seu partialem virtutem ad eundem effectum.